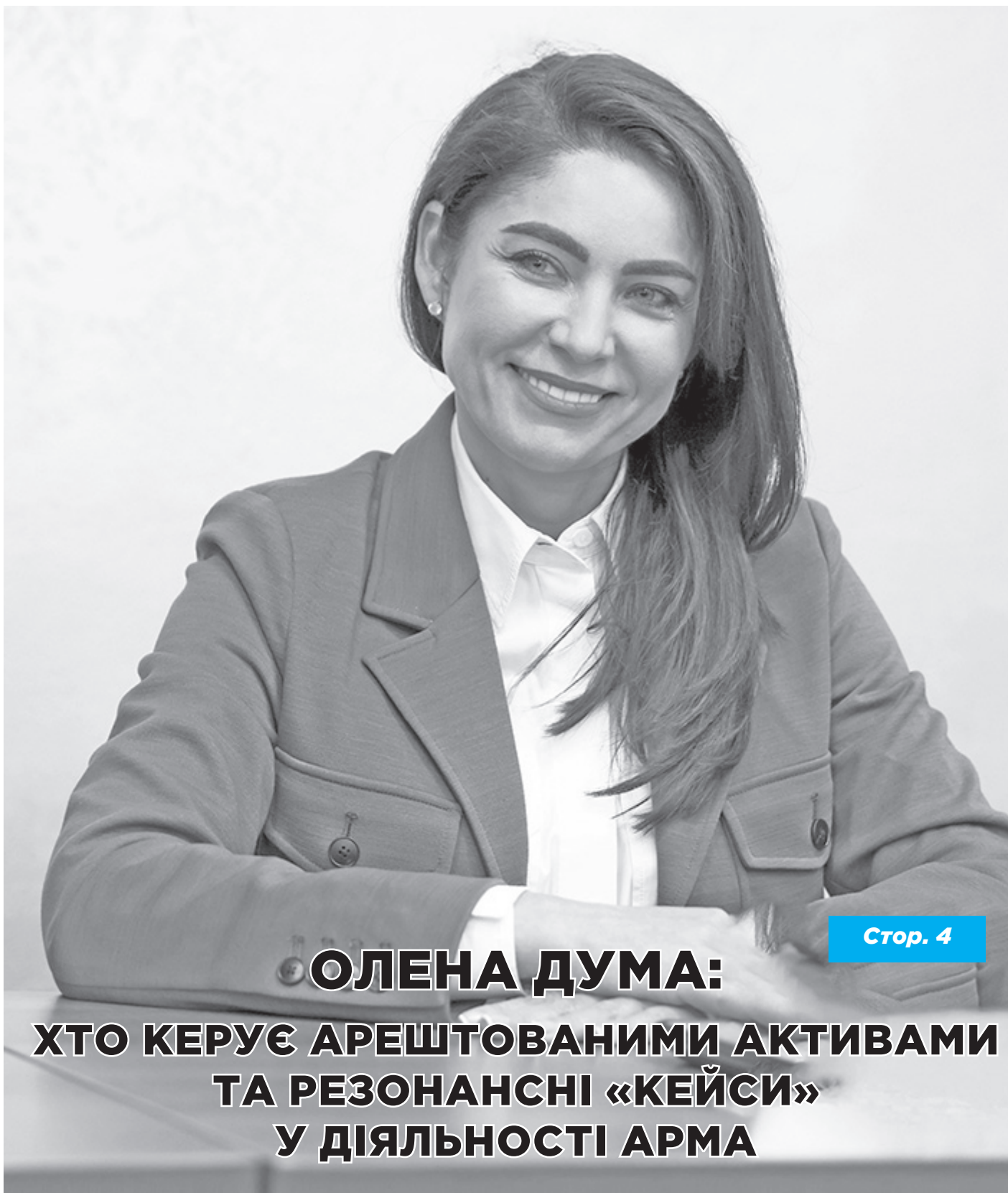

ПОРАДИ ЮРИСТА

КОМЕНТАРІ ПРАВНИКІВ, ПОЛІТИКІВ, ЕКОНОМІСТІВ, ФАХІВЦІВ ТА ЕКСПЕРТІВ

ЛЮТИЙ
№ 2 (185) 2026

ОЛЕНА ДУМА:

**ХТО КЕРУЄ АРЕШТОВАНИМИ АКТИВАМИ
ТА РЕЗОНАНСНІ «КЕЙСИ»
У ДІЯЛЬНОСТІ АРМА**

Стор. 4

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

ВАРТІСТЬ ПОСЛУГ З РЕЄСТРАЦІЇ НЕРУХОМОСТІ

Яка вартість послуг у сфері державної реєстрації нерухомості у 2026 році?

Стор. 2

НАБУТТЯ СТАТУСУ УБД У 2026 РОЦІ

Суть статусу Учасника бойових дій, правові підстави та процедура набуття, категорії осіб, які мають на нього право

Стор. 3

ЗАТРИМКА У ВИПЛАТАХ ПЕНСІЙ

Якщо у січні 2026 року пенсія не прийшла у ПФУ розповіли чому це сталося та що робити пенсіонерам

Стор. 6

ДИТЯЧІ ВИПЛАТИ У 2026 РОЦІ

Оновлено систему державної підтримки сімей з дітьми, яка передбачає підвищення існуючих виплат і запровадження нових

Стор. 7

Всеукраїнська інформаційно-правова газета

Виходить за підтримки Українського інституту політики та Правозахисної організації «Спільна Мета»

Інформаційно-правовий портал
www.porady.org.ua →

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС ГАЗЕТИ - 49801

**Кожному
гарантується
право знати
свої права і
обов'язки**

Ст. 57 Конституції
України

ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ НЕРУХОМОСТІ: СКІЛЬКИ КОШТУЮТЬ ПОСЛУГИ З 01 СІЧНЯ 2026 РОКУ?

Державна реєстрація нерухомості – це офіційне визнання та підтвердження державою фактів набуття, зміни чи припинення речових прав (власності, користування) та їх обтяжень (іпотека, арешт) на нерухоме майно, що фіксується внесенням відповідних записів до єдиного Державного реєстру речових прав.

Це забезпечує юридичний захист прав власника та можливість законно розпоряджатися об'єктом (продавати, дарувати, успадковувати).

Згідно із Законом «Про Державний бюджет Укра-

їни на 2026 рік», прожитковий мінімум для працездатних осіб становитиме 3328 грн. Оскільки розмір збору прив'язаний до цього показника, з 01 січня 2026 року діють нові тарифи.

Реєстрація права власності (стандартний строк до 5 робочих днів) – 330 грн (0,1 прожиткового мінімуму).

За терміновість передбачена інша сума:

- 2 робочі дні – 3330 грн
- 1 роб. день – 6660 грн
- 2 години – 16640 грн

Реєстрація інших речових прав (оренда, користування тощо):

- стандартний строк (5 днів) – 170 грн;
- термінова реєстрація (від 2 днів до 2 годин) – від 1660 грн до 8320 грн.

Отримання інформації з Реєстру прав:

- у паперовій формі – 80 грн;
- в електронній формі – 40 грн.

Реєстрація обтяжень речових прав – 170 грн.

ВETERАНИ З ІНВАЛІДНІСТЮ МОЖУТЬ ОТРИМАТИ КОМПЕНСАЦІЮ ЗА ПЕРЕОБЛАДНАННЯ АВТІВКИ

З 1 січня 2026 року в Україні розпочалась реалізація експериментального проекту, який дає змогу ветеранам з інвалідністю внаслідок війни отримати грошову компенсацію за переобладнання автомобіля під власні потреби. Які умови, розмір та процедура призначення компенсації – роз'яснюють юристи системи надання безоплатної правничої допомоги.

Хто може отримати компенсацію

Люди з інвалідністю внаслідок війни, які:

- успішно пройшли підготовку, перепідготовку водіїв як особи з інвалідністю
- отримали національне посвідчення водія
- мають у власності легковий автомобіль та
- зареєстрували переобладнане авто не раніше 1 січня 2026 року
- раніше не отримували аналогічної компенса-

ції (зокрема за постановою КМУ № 893).

Розмір компенсації

В межах фактичних витрат, які підтверджені документально. Максимальний розмір – до 70 000 гривень.

Компенсацію призначають одноразово протягом строку дії експериментального проекту.

Куди звертатися

До структурного під-

розділу з питань ветеранської політики:

- районної або районної у м. Києві держадміністрації (військової адміністрації)
- виконавчого органу міської, районної у місті ради.

Заяву

можна подати:

- у паперовій формі
- особисто

або поштою

- в електронній — на адресу електронної пошти (сканкопії).

Які документи додати до заяви

Засвідчені в установленому порядку копії:

- паспорта громадянина України або іншого документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України
- картки платника податків
- посвідчення ветера-

на (у разі видачі посвідчення) або електронного посвідчення, або витягу з Єдиного державного реєстру ветеранів війни

- посвідчення водія
- свідоцтва про реєстрацію переобладнаного транспортного засобу
- документів, які підтверджують витрати на переобладнання автомобіля (акти виконаних робіт, платіжні документи, сертифікати відповідності, фотопідтвердження).

Розгляд та виплата компенсації

Документи розглядають впродовж 3 робочих днів.

Якщо документи подано не в повному обсязі або з порушенням вимог — письмово поінформують про відмову в прийнятті із зазначенням підстав. Після усунення недоліків людина має право звернутися повторно.

Компенсацію призначають за черговістю, відповідно до дати подання повного пакета документів.

Виплата здійснюється на банківський рахунок заявника протягом 5 робочих днів з дати надходження коштів на рахунок

місцевого органу.

Де отримати безоплатну юридичну підтримку

Кожна людина може отримати безоплатно консультацію юриста від системи надання безоплатної правничої допомоги. Юристи розкажуть, як отримати компенсацію та як діяти, якщо у статусі відмовляють.

Деякі категорії людей також мають право на безоплатну допомогу зі зверненням до суду. Це ВПО, ветерани війни, члени сімей загиблих захисників та захисниць, люди з низьким доходом (працездатні – з доходом до 6656 грн/міс.; непрацездатні (пенсіонери за віком, вилученою роком тощо) – 5190 грн/міс.; з інвалідністю – якщо пенсія або допомога, що призначається замість пенсії, менш ніж 6656 грн), та інші категорії наведені у статті 14 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу». Юристи детально вивчать ваші обставини, за потреби складуть та подадуть до суду заяву і представлятимуть ваші інтереси у суді.

За інформацією БПД

**РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ
в газеті
та на сайті**

На сторінках газети та на сайті інформаційно-правового порталу ПОРАДИ ЮРИСТА (www.porady.org.ua) Ви маєте можливість розмістити рекламу, статті, інтерв'ю, блоги та інші матеріали суспільно-правового характеру.

Вартість та умови розміщення матеріалів дізнавайтесь за телефоном +38 (098) 507-28-77 або e-mail: porady_urista@ukr.net

НАБУТТЯ СТАТУСУ УБД У 2026 РОЦІ: ПОРЯДОК І ПРОЦЕДУРА

Міноборони надало роз'яснення щодо суті статусу Учасника бойових дій, правових підстав та категорій осіб, які мають на нього право, а також процедури набуття.

Що таке статус УБД

Статус учасника бойових дій – це офіційне державне визнання внеску військовослужбовця у захист Батьківщини.

Право на отримання статусу учасника бойових дій мають військовослужбовці Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які:

- брали безпосередню участь у виконанні бойових (службових, спеціальних) завдань у районах ведення воєнних (бойових) дій.
- виконували завдання на тимчасово окупованих територіях.

- іконали бойове завдання з вогневого ураження противника (у складі підрозділу ракетних військ або ППО), незалежно від району виконання завдань.

Держава також гарантує збереження права на статус учасника бойових дій для військовослужбовців, які були захоплені в полон (крім добровільної здачі в полон) або зниклих безвісти під час виконання бойових завдань. Процедура має свої відмінності, оскільки сам військовий фізично не може подати заяву.

Процедура надання статусу регулюється:

Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 413 (зі змінами від 10.09.2024 №1041,

якими запроваджено автоматичний порядок).

Наказом Міністерства оборони України від 10.11.2022 № 369, який затверджує Положення про комісії Міноборони з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій та Інструкцію про порядок видачі посвідчень.

Два шляхи отримання статусу

На сьогодні діють два механізми отримання статусу – автоматично через Єдиний державний реєстр ветеранів війни та через відповідні Комісії з питань розгляду матеріалів про визнання УБД.

Шлях 1: Автоматичний

На сьогодні це найзручніший та найшвидший спосіб. Військовослужбовцю не потрібно писати рапорти чи збирати документи самостійно.

Уповноважені особи військових частин зобов'язані у 5-денний строк з дня початку виконання військовослужбовцем бойового завдання внести відповідні відомості (про період та район виконання завдань) безпосередньо до Єдиного державного реєстру ветеранів війни.

Статус УБД набувається автоматично після формування відповідного запису в Реєстрі із застосуванням його програмних засобів.

Шлях 2: Через Комісію з питань розгляду матеріалів про визнання УБД

Уповноважені особи військової частини оформлюють Довідку про безпосередню участь особи у заходах із забезпечення оборони (форма визначена Додатком 6 до Постанови КМУ № 413). Зазначена Довідка разом із необхід-

ними документами направляється на розгляд відповідної Комісії з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій (при органах військового управління).

Комісія вивчає документи та приймає рішення у місячний термін (30 днів) з дня їх отримання. Після прийняття позитивного рішення Комісія передає інформацію до Міністерства у справах ветеранів України для внесення даних до Реєстру, після чого статус вважається набутим. Також Комісія організовує видачу посвідчення, яке після оформлення передається до військової частини для вручення військовослужбовцю.

Важливо: У випадку захоплення захисника в полон або зникнення безвісти під час виконання бойових завдань,

обов'язок оформлення та подачі документів покладається на командира військової частини. Це має бути зроблено у місячний термін з моменту виникнення підстав (визнання особи полоненою або знищеною безвісти).

Надання статусу УБД може бути відхилене у таких випадках:

- відсутність правових підстав або необхідних документів
- подання недостовірної інформації
- наявність обвинувального вироку суду за умисний тяжкий або особливо тяжкий злочин під час участі у заходах.

Рішення комісії можна оскаржити у судовому порядку. Якщо причини відмови усунуті, заявник може подати документи повторно.

ТРУДОВІ ГАРАНТІЇ ВЕТЕРАНІВ ТА ЧЛЕНІВ СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ (ПОМЕРЛИХ) ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ

Держава гарантує ветеранам війни, особам з інвалідністю, яка насталася внаслідок участі у військових діях, а також сім'ям загиблих (померлих) захисників особливий захист у сфері трудових відносин. Відповідні норми передбачені Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Міністерство юстиції разом із Координаційним центром з надання безоплатної правничої допомоги роз'яснює, на кого поширюються ці гарантії та які саме трудові права вони забезпечують.

Хто належить до ветеранів війни

Відповідно до статті 4 Закону, до ветеранів війни належать:

- учасники бойових дій;
- особи з інвалідністю внаслідок війни;
- учасники війни.

Трудові права ветеранів війни

Для учасників бойових

дій Закон (стаття 12) передбачає:

- переважне право на збереження робочого місця у разі скорочення чисельності або штату працівників, а також переважне право на працевлаштування у разі ліквідації підприємства, установи чи організації;
- виплату допомоги по тимчасовій непрацездатності у розмірі 100% середньої заробітної плати, незалежно від страхового стажу;
- право на використання щорічної основної відпустки у зручний для працівника час, а також додаткову оплачувану відпустку тривалістю 14 календарних днів на рік.

Трудові гарантії осіб з інвалідністю внаслідок війни

Особи з інвалідністю внаслідок війни, згідно із статтею 13 Закону, мають право на:

- переважне право на залишення на роботі у разі скорочення штату та першочергове працевлаштування у разі ліквідації підприємства;
- позачергове пра-

цевлаштування за спеціальністю відповідно до рекомендацій медико-соціальної експертизи;

- виплату допомоги по тимчасовій непрацездатності у розмірі 100 % середньої заробітної плати, незалежно від страхового стажу;
- право на використання щорічної основної відпустки у зручний для працівника час, а також додаткову оплачувану відпустку тривалістю 14 календарних днів;
- виплату допомоги по тимчасовій непрацездатності до 4 місяців підряд або до 5 місяців протягом календарного року.

Трудові права членів сімей загиблих (померлих) військовослужбовців

Членам сімей загиблих (померлих) військовослужбовців, згідно із статтею 15 Закону, гарантується:

- переважне право на залишення на роботі у разі скорочення чисельності чи штату працівників та працевлаштування у разі ліквідації підприємства;
- виплата допомоги по

тимчасовій непрацездатності у розмірі 100% середньої заробітної плати;

- щорічна відпустка у зручний час, а також додаткова відпустка без збереження заробітної плати тривалістю до двох тижнів на рік.

Трудові права осіб з особливими заслугами перед Батьківщиною

Для цієї категорії осіб статтею 16 Зако-

- переважне право на збереження місця роботи при скороченні або штату працівників незалежно від тривалості роботи на підприємстві;
- першочергове працевлаштування у разі ліквідації підприємства;
- щорічну оплачувану відпустку, а також додаткову відпустку без збе-

реження заробітної плати тривалістю до трьох тижнів на рік у зручний час;

- безоплатне навчання та перенавчання нових професій у закладах державної системи підготовки і перепідготовки кадрів.

Крім того, у разі неможливості продовжувати роботу за станом здоров'я ветеран має право на звільнення у строк, про який він просить, без обов'язкового двотижне-

вого відпрацювання.

Держава забезпечує ці гарантії як форму поваги та підтримки тих, хто захищав незалежність і суверенітет України, а також їхніх родин.

За інформацією
Мін'юсту

ОЛЕНА ДУМА: ХТО КЕРУЄ АРЕШТОВАНИМИ АКТИВАМИ ТА РЕЗОНАНСНІ «КЕЙСИ» У ДІЯЛЬНОСТІ АРМА

У ексклюзивному інтерв'ю кореспонденту «ПОРАДИ ЮРИСТА» Віталію Гузію («Київський реаліст») екс-голова АРМА Олена Дума розповіла про закулісся управління державними активами та гучні корупційні скандали останніх років.

Деталі про діяльність АРМА

Кому заважала ефективна робота Агентства?

Як насправді відбувався продаж елітного майна Медведчука?

Чому українські суди скасовували арешти активів під час війни та повертали їх власникам?

Що з майном відомих політиків, які потрапили під санкції?

Про це та багато іншого читайте далі.

Віталій Гузій:

Діяльність АРМА: як загалом відбувається процес від рішення конфіскації активів, пошуку і до реалізації майна?

Олена Дума:

Перше, що треба розуміти, АРМА – це не сторуна кримінального процесу.

Завжди люди путають і думають, що АРМА накладає сама арешт але АРМА виконує рішення суду, в якому написано або управляти арештованим активом, або продати його. Все, більше нічого. Ніколи самостійних рішень АРМА не приймала і не приймає.

Усі правоохоронні органи, зокрема, СБУ, ДБР, БЕБ, ОГП, НАБУ і навіть НАЗК в 2024 році зверталися до Нацагентства з запитом про розшук активів в тих кримінальних провадженнях, які вони порушують. Отож, суспільство повинно розуміти, що протягом 3-10 днів АРМА шукає майно тих осіб, які обвинувачуються в кримінальних провадженнях на території України і, увага, за межами України, розшукує їх, надає цю інформацію правоохоронним органам і далі вони звертаються з клопотаннями до суду, щоб накласти арешти на таке майно вже підозрюваних осіб.

Відповідно, треба розуміти, як працює цей баланс антикорупційної і правової системи, і для чого в 2016 році ство-

рювалися НАБУ, АРМА, НАЗК. Кожен має, звичайно, свою функцію і компетенцію, але АРМА має особливу, унікальну роль.

З часів отримання незалежності до цього часу, скільки в нас було кримінальних проваджень, підозр, резонансних справ і скільки ми маємо вироків? У нас речення «прийде весна, саджати будемо» вже, здається, знають школярі але воно ніяк не втілюється в життя. Чому я про це кажу? Я кажу про це, тому що якраз на АРМА покладено ось цю функцію менеджменту активів.

Що це означає? В цьому глибинний сенс економічної відповідальності того, хто обвинувачується у вчиненні злочину. Поки йде кримінальне провадження, органи досудового розслідування збирають докази, доказують в суді і так далі, а це у нас відбувається роками. Національне агентство має забезпечувати, щоб ось ці всі арештовані активи були збережені і працювали на користь держави.

З 2016 року, з моменту створення АРМА і до, фактично, мого призначення у 2023 році, ніхто не знав скільки всього було арештовано в Україні і за кордоном. Тому що ніхто не робив інвентаризацію, тому що ніхто не спромігся відкрити публічний доступ до реєстру, а це була основна вимога, взагалі, діяльності агентства. Ми відкрили реєстр за місяць, тому що з'явилася мотива-

ція керівника це зробити.

Тоді ми порахували всього 53 тисячі записів про арештоване майно в рамках кримінальних проваджень на території України. Станом на мою відставку цифра збільшилася до 426 тисяч арештованих активів на території України.

Віталій Гузій:

А який загальний грошовий обсяг був цих активів, які були заарештовані чи заморожені?

Олена Дума:

Станом на літо 2025 року ця цифра була 200 мільярдів гривень – орієнтовна сума арештованих активів на території України.

Віталій Гузій:

Тому що арештоване майно одразу продавали і перерахували гроші?

Олена Дума:

Ні, у 2023 році, перше, що я зробила, це звернулася до уряду з проханням провести аудит державної аудиторської служби, рахункової палати адже міжнародний аудит не проводився взагалі ніколи.

Аудит провели, але за вісім років діяльності, знаєте, скільки було заключено договорів на управління арештованим майном? - 37.

А знаєте, скільки з них приносило доходу до держбюджету? Одиниці, і вони були мізерні. Це настільки цинічно було під час війни, коли це все було виявлено.

Нацагентство, окрім того, що не мало реєстру, не мало, по суті, прозорих правил, які вимагали наші європейські партнери, які і рекомендували створити АРМА.

І лише в липні 2023 року ми почали розробляти ці правила. До того ніхто не знав, скільки чого є, хто які заключає договори, хто заробляє на тих договорах. Чому держава отримує 0 гривень?

Наприклад: 100 АЗС Віктора Медведчука, які знаходяться в Києві та Київській області. Відкриваю договір, який був підписаний з обраним управителем до мого призначення, який діяв більше року. Він приніс 0 гривень, 0 копійок. Уже тільки перед моїм призначенням намагалися сплатити 300 тисяч гривень, щоб поставити «зелену галочку».

Віталій Гузій:

Тобто це явний корупційний чинник? Формально держава нічого не отримує, а попередні посадові особи в АРМА отримували в кишеню?

Олена Дума:

Звичайно, це лакмус наявності корупційних схем. І це не поодинокі приклади. Як от арештовані російські танкери в порту Одеси - 10 російських танкерів, які були оцінені в мільярди, один з них приносив в місяць 10 тисяч гривень. Для порівняння квартира деє на околиці Києва коштує дорожче в місяць.

Ще був такий кейс, називався він «Воздвиженка». Там було 7 договорів управління, що передбачали нерухомість, яка була оцінена і по договору приносила всього 56 гривень за квадратний метр. І це столичне шосе Києва, це нерухомість, яка мала елітні ремонт, була інвестиційно-привабливою.

Всі ці кейси є дуже показові, які засвідчують пряму шкоду для держави, викликану відсутністю прозорих правил.

Декілька чисел для наглядності: дохід до бюджету в 2023 році від діяльності АРМА склав 34,8 млн грн в рік. В 2024 році, коли запрацювали

правила, цифра перетворилася в 12,37 млрд грн. 11 млрд з яких було направлено на Збройні Сили України.

Віталій Гузій:

Якщо ми беремо кейс судових оскаржень по конфіскованим активам. Чи є у вас інформація, якась статистика, скільки було рішень про скасування арешту активів?

Олена Дума:

2 червня 2025 року вперше за 10 років діяльності АРМА ми зробили інвентаризацію ухвал і арештованих активів. Пів року ми її готували спільно з робочою групою при Офісі Генпрокурора, і там є точні цифри, скільки ухвал є всього, скільки оскаржено, тощо.

Якщо по активам, то тоді, я пам'ятаю, більше 90 тисяч активів, які були передані в Нацагентство, більше 40% тих, які ми вже запустили, серед них ті, які оцінювалися, ті, які відбиралися в управління на конкурсних засадах, або ті, які передавалися на прокурорів.

Віталій Гузій:

Від загального обсягу арештів чи конфіскацій, яка кількість через суди скасовувалася?

Олена Дума:

Є певна процедура. Наприклад, коли арешт «злітає», не завжди вносяться до реєстру відповідні рішення судів. І дуже часто бували такі випадки, коли, наприклад, оцінюємо актив, навіть виставляємо на продаж, і виявляється, що на нього арешт «злетів» тиждень чи місяць назад, чи день в день, коли вже відібрали на нього управителя.

АРМА дуже складний орган, який потребує щоденної співпраці з прокурорами і отримання максимально інформації, найкраще в автоматизованому варіанті для того, щоб це було постійно.

Ще залишився блок по оцінці за кордоном, який є дуже важливий. І його, до речі, нам довелося зробити навіть простіше, ніж ми це зробили в Україні. Коли я вам розказувала про оцінку активів в Україні, з якими ми стикалися тоді, на той момент, і зараз не вирішені ці питання, оцінку не можна об'єднати за своєю природою, балансово, експертно, нотаріально, в одну цифру, вона орієнтовна, більше 200 мільярдів.

Віталій Гузій:

Тобто 200 мільярдів – це майно арештоване або заморожене всередині України, і це додатково в інших країнах?

Олена Дума:

Звичайно. АРМА – це орган, який, згідно з законом є також в системі міжнародного конфісування у 88 країнах світу, з якими АРМА співпрацює. Це абсолютно всі країни, але сказати перелік, які не співпрацюють або не дають інформації. Європа, 54 міжнародних юрисдикцій, інституцій, Сполучені Штати і весь заоканський світ також співпрацює. Є проблеми з офшорними зонами, це зрозуміло. Є також проблеми з Арабськими Еміратами.

Віталій Гузій:

По якій причині в основному в судах оскаржу-

ється рішення про арешт або конфіскацію активів? Це корумповані суди, це недостатня доказова база, зібрана зі сторони органів прокуратури? Через що ці рішення оскаржуються?

Олена Дума:

Коли витратив два роки свого життя для того, щоб хоч якось Україна продемонструвала європейським країнам, що сама здатна ці арештовані активи направляти на сили оборони і почала це робити я вам можу сказати відкрито - причини і в правоохоронних органах, і в супротиву власників, і в тій політиці, яка ведеться сьогодні в державі, в недолугій санкційній політиці.

Наприклад, за п'ять років широкомасштабної війни з майже сотні рішень ВАКС про націоналізацію, виконано десятків.

2,6 мільярда гривень, які списані з російського казино в Україні, через три дні приходять адвокати власника в приймальню керівника Нацгентства з рішенням суду скасувати арешт, повернути кошти.

Я, як професійний юрист, знайшла вихід, як не повернути кошти, тому що я розуміла, що в мене не вистачить совісті написати лист в Генштаб чи на Мініюст, чи на Кабмін, поверніть кошти Збройних сил України через Мініфін назад. Я маю виконати і віддати кому? Власнику з Російської Федерації? Ви уявляєте собі це? А де та суддя, яка приймала таке рішення?

Віталій Гузій:

Яку суму можемо залучити до держбюджету України, якщо приберемо всі корупційні, бюрократичні, законодавчі перешкоди стосовно конфіскації чи замороження активів тих, хто цього заслуговує?

Олена Дума:

Сотні мільярдів гривень. Але дуже багато питань до правоохоронних органів. Ви задали питання, скільки скасовано арештів. А скільки не виконано? А скільки ухвал з «подвійним дном», де арештовується і дозволяється власнику продовжу-

вати користуватися?

Уявіть собі ситуацію - 200 гектарів земельної ділянки, на них виробництво, під'їзд залізничної колії. Дуже привабливий інвестиційний комплекс на який було проведено відбір управителя. І тут йде огляд представниками АРМА і знаєте, стоїть на вході така маленька будка де шлагбаум відкривається, таке КПП з охороною. Ми заходимо і бачимо, що вся територія автоматизована і управляється з цієї будки.

І цинізм в тому, що з цього всього майна було арештовано все, окрім цієї будки, з якої по суті все керувалося.

Звичайно, таких активів цінних дуже багато. Їх треба всі оцінювати. Але насправді великий виклик стоїть сьогодні перед Генеральним прокурором України. Він має продемонструвати, що немає дороги назад. Що всі ці проросійські впливи, кримінальні справи будуть доведені до кінця. Він має сьогодні показати і пройти оцей тест-драйв. Тому що у нього на столі лежать документи, підпис яких мінімум в одному кейсі 130 мільйонів євро, щоб повернути виведене за кордон.

Віталій Гузій:

Ви описали свій досвід намагання знищити корупційні схеми, після чого вас в середині 2025 року звільнили. Очевидно, звільнили тоді, коли ви не досягли максимальної точки успіху на посаді голови АРМА. Ймовірно, що ваша антикорупційна діяльність комусь не подобалася. Чи намагалися ви собі дати відповідь на запитання, що якби ви в повній мірі задовольняли чинну владу, ви були б довішені на цій посаді?

Олена Дума:

По-перше, я пройшла конкурс на посаду за участі міжнародних партнерів. Конкурс, як незалежно обраної особи на яке ніхто не впливав і ніхто не контролював.

Є підпорядкування АРМА, як Парламенту, так і Кабміну, бо це як центральний орган виконавчої влади із спеціальним статусом. Але немає ні прямої вертикалі прези-

дента, ні прямої вертикалі прем'єр-міністра. Тобто ти сам формуєш і відповідаєш за свою діяльність. Це проміжок часу мого життя і я не шкодую про те, що я витратила багато сил на конкурс, на роботу. Це моє наповнення, це мій результат.

Віталій Гузій:

Запитання по майну Медведчука. Яка наразі кількість його об'єктів заарештовані, які можливо були заморожені, яку частину своєї власності він собі вже зміг повернути?

Олена Дума:

Дуже багато активів. Було 4 кримінальних впровадження, зараз 6. В одній ухвалі суду було написано активів, щоб ви розуміли більш ніж на 100 сторінок мілким шрифтом. Це нерухомість, заводи, дороговартісні годинники, предмети мистецтва, літаки, квадроцикли, яхта «Роял Романс», про яку, я думаю, вже всі знають, інші судна.

Це заводи, які зараз чекають на свого управителя – «Бетонбуд», «Керамбуд» дуже інвестиційно привабливі підприємства у Львівській області. Це спортивні бази, це житлова нерухомість будинки. Величезний масив.

У скільки їх оцінити, важко сказати, бо ми можемо говорити про ринкову ціну, коли сформується вона фактично на конкурсних засадах, і оцінщик дасть свою рецензію на звіт. Але що важливо, що зараз всіх активів, за новоствореними правилами з 2023 року, нам вдалося фактично на прозорому продажі показати, що ми продаємо майно держзрадника. І це досить суттєво, це класні були прецеденти, і Медведчук вже не один.

Чому всіх цікавить Медведчук? Бо він кум Путіна, він держзрадник і він має політичну силу. Зараз я роблю акцент - він її повертає. І зараз те, що відбувається, цьому сприяє, поверненню політичної сили Медведчука.

Його гелікоптер, наприклад, ми передавали на Збройні сили України, щоб допомагав, тому що повітряний простір закритий, але його можливо

використовувати для військових задач, там, де це можна.

По історії Медведчука можете подивитися розслідування з деталями. Якщо коротко, нами повністю був сформований фундамент від порядку огляду до націоналізації державою. І навіть після зняття арешту ми отримували нові рішення про арешт і продаж. І я зверталася до Офісу Генерального прокурора, для того, щоб отримати, наприклад, рішення суду в Хорватії. Це виклик для Генерального прокурора Кравченко, він зараз може показати приклад, як Україна може повернути актив із-за кордону за встановленими правилами. Для цього він повинен звернутися з запитом про надання міжнародної правової допомоги до Хорватії і легалізувати рішення. А далі це вже відкатана історія, яку ми пройшли в 2024 році.

АРМА може провести конкурс. Показовий приклад, коли ми продавали годинники на більш ніж 10 мільйонів. Це Брільє, Картьє, ручні годинники. Далі були в продажу картини, предмети мистецтва. Вони були розділені на ті, які мають культурну цінність і мають залишитися в Національному художньому музеї для наших дітей і наступних поколінь. Ті, які не представляли культурної цінності, вони були продані.

Але після юридично-фактичного продажу і сплати покупцями грошей на площадках Прозорро, уявіть, ми отримали рішення ВАКС заборонити продаж активів Медведчука. Про це багато писали, багато говорили, але суть і цих рішень, і шоу, і новин одна - «збивати» просто непотрібних, сильних, тих, хто здатний думати, аналізувати, коментувати, критикувати і вистроювати ту позицію, яка в інтересах держави.

А чому було таке рішення? Давайте тоді розберемося, що ці розслідування робили.

Як могли рішенням ВАКС заборонити? Причина заборони продажу майна Віктора Медведчука щоб не допустити

занижений продаж національним агентствам на площадках Прозорро продажі. А що ж тоді відбулося в Карпатах з землею Боржава? Ми однією рукою даємо, а другою забираємо?

Віталій Гузій:

Чи постраждали якось активи, які були зареєстровані на Петра Олексійовича Порошенка внаслідок введення проти нього санкцій в лютому 2025 року? Наприклад «Рошен», чи, можливо, автомобільний завод «Богдан», який пов'язували з Петром Олексійовичем?

Олена Дума:

Вони ніяк не постраждали, вони були арештовані.

Порошенко намагалися навіть розділити своє подружнє майно, і був суд десь у Вінницькій області за місцем реєстрації. Я тоді давала свою позицію. А зараз у мене немає доступу до справи, я не маю права розголошувати судову таємницю, що саме арештовано.

Це не «кейс Медведчука» і він принципово відрізняється тим, що тут не можна розголошувати інформацію. Я зараз не є державним службовцем і не можу коментувати цю тему.

Наприклад, в «кейсі Медведчука» було вже рішення суду щодо управління і щодо реалізації і законодавство передбачає чітку вимогу. Коли вже Національне агентство має справу з продажем по тим прописаним правилам, ми повинні про це говорити публічно. Ми повинні про це ставити інформацію на сайті, огляди, звіти, оцінки. Тобто ми показуємо, що ми зробили з цими активами.

А у «кейсі Порошенка» передачі активів не було і, відповідно, в мене немає інформації, що далі було з цими активами. Тому я не можу коментувати.

ЯК В УКРАЇНІ ПЕРЕУКЛАСТИ ДОГОВІР ОРЕНДИ ЗЕМЛІ: ДЕТАЛЬНЕ РОЗ'ЯСНЕННЯ

Закон України «Про оренду землі» у разі закінчення строку дії договору оренди землі передбачає два способи переукладення такого договору:

- Поновлення договору оренди землі (стаття 322 Закону України «Про оренду землі», ст. 126-1 Земельного кодексу України);
- Укладення договору оренди землі на новий строк (стаття 33 Закону України «Про оренду землі»).

Наведені способи переукладення договору оренди землі мають певні відмінності, а саме:

- Укладення договору оренди землі на новий строк (ст. 33 Закону України «Про оренду землі»)**
- орендар, має належно

виконувати обов'язки за умовами договору;

- тільки у разі належного виконання обов'язків за умовами договору орендар має переважне право перед іншими особами на укладення договору оренди землі на новий строк;
- орендар зобов'язаний повідомити орендодавця про бажання укладення договору оренди землі на новий строк у строк, встановлений договором, але не пізніше як за один місяць до закінчення строку дії договору оренди землі;
- до листа-повідомлення про укладення договору оренди землі на новий строк орендар додає проект договору оренди;
- умови договору можуть бути змінені за згодою сторін;

- у разі недосагнення домовленості щодо орендної плати та інших істотних умов договору переважне право орендаря на укладення договору оренди землі припиняється;
- укладається новий договір оренди;
- право оренди підлягає державній реєстрації.

Поновлення договору оренди землі (ст. 322 Закону України «Про оренду землі», ст. 126-1 Земельного кодексу України):

- умова щодо поновлення договору має бути передбачена договором оренди землі.
- договір поновлюється на такий самий строк і на таких самих умовах;
- поновлення договору не вимагає вчинення сто-

ронами договору письмового правочину про його поновлення;

- вчинення будь-яких дій сторонами договору для його поновлення не вимагається;
- умова щодо поновлення договору не може встановлюватися в договорі оренди землі, щодо земельних ділянок державної та комунальної власності, крім випадків, якщо на таких земельних ділянках розташовані будівлі або споруди, що перебувають у власності користувача або набувача права користування земельною ділянкою;
- поновлення договору оренди землі відбувається за умови не надання однієї із сторін заяви про виключення з Державного реє-

стру речових прав на нерухоме майно відомостей про поновлення договору;

- відмова від поновлення договору здійснюється не пізніше як за місяць до дати закінчення дії такого договору, шляхом подання до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно відповідної заяви;
- новий договір не укладається, натомість продовжується державна реєстрація речового права на той самий строк

Отже, наведені способи переукладення договору оренди землі значно різняться.

Процедура укладення договору оренди землі на новий строк є дещо складнішою порівняно з проце-

дуру поновлення договору оренди землі. Однак на поновлення договору оренди землі є певні обмеження: визначення умови щодо поновлення договору у договорі оренди землі та заборона щодо поновлення договору земельних ділянок державної та комунальної власності, крім випадків, якщо на таких земельних ділянках розташовані будівлі або споруди, що перебувають у власності орендаря.

Земельний фонд України

ЯКЩО ПЕНСІЯ В СІЧНІ 2026 РОКУ НЕ ПРИЙШЛА: ЯКІ ПРИЧИНИ І ЩО РОБИТИ?

Для пенсіонера, який тимчасово перебуває за межами України або проживає на тимчасово окупованій території, або виїхав з тимчасово окупованої території України, виплата пенсії у 2026 році здійснюється за умови:

- проходження до 31 грудня 2025 року фізичної ідентифікації (для тих, хто тимчасово перебуває за межами України або проживає на тимчасово окупованих територіях);

- подання повідомлення про неотримання пенсії від рф (для тих, хто перебуває на тимчасово окупованих територіях або виїхав із них).

Важливо!

Вищезазначені умови передбачені положеннями статті 471 та пункту 144 Прикінцевих положень Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», постановою Кабінету Міністрів України від 11.02.2025 № 299 «Про деякі особливості виплати пенсій (щомісячного довічного грошового утримання) та страхових виплат за страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».

Як поновити виплату припиненої пенсії?

Якщо виплату пенсії припинено з 1 січня 2026 року через непроходження у 2025 році фізичної ідентифікації, то її поновлять після проходження такої ідентифікації.

Як перевірити, чи ідентифікацію пройдено?

Проконтролювати наявність у Пенсійному фонді України інформації про факт та дату проходження останньої фізичної ідентифікації можна на вебпорталі електронних послуг або в мобільному застосунку «Пенсійний фонд» за допомогою сервісу «Моя ідентифікація».

Якщо виплату припинено через неподання повідомлення про неотримання пенсії від рф.

Якщо ви перебуваєте на тимчасово окупованих територіях або виїхали з них та не подавали до Пенсійного фонду України повідомлення про неотримання пенсії від рф і у зв'язку з цим виплату вам призупинено, то її буде поновлено після надходження до органів Фонду такого повідомлення.

Як подати повідомлення про

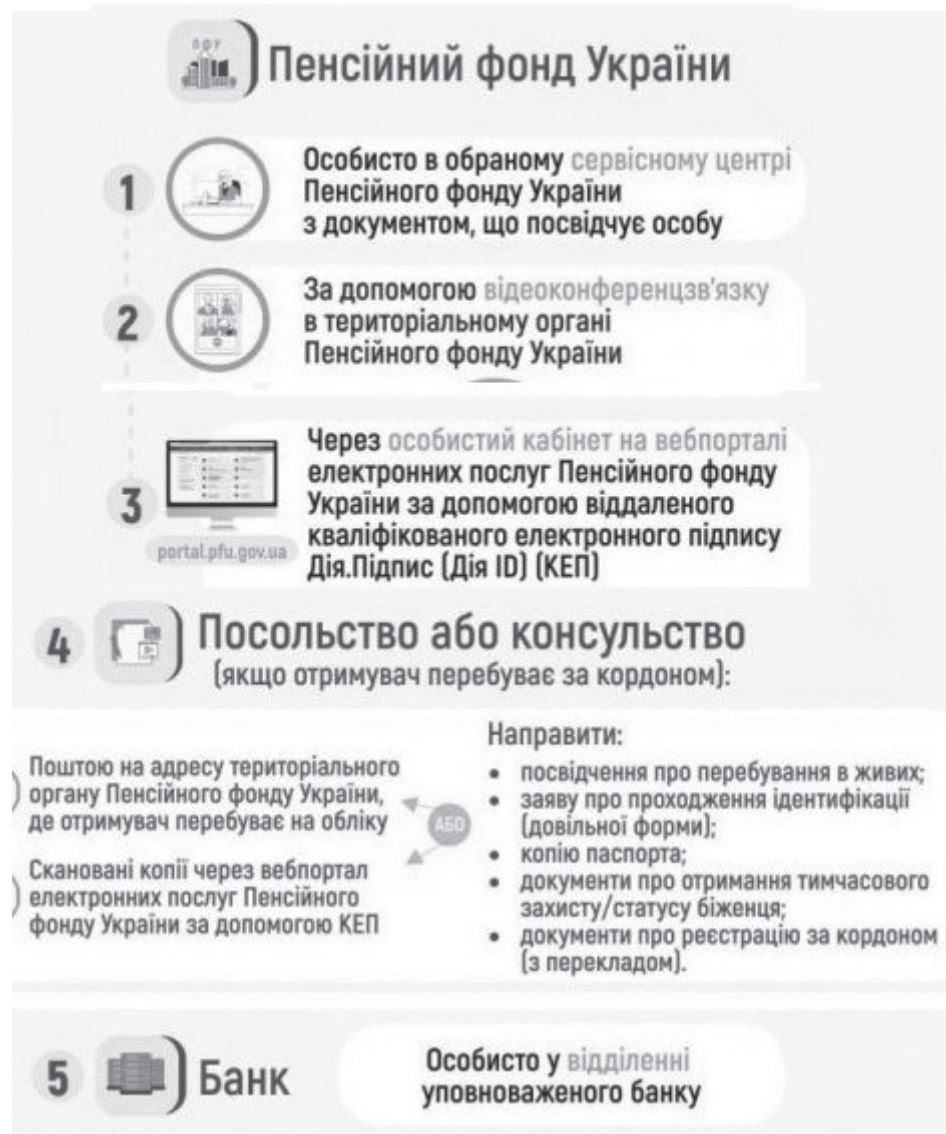
неотримання пенсії від рф?

Це можна зробити онлайн – через особистий кабінет на вебпорталі електронних послуг Пенсійного фонду України. У розділі «Дистанційне інформування» потрібно поставити позначку біля відповідного рядка «Не отримую пенсію в іншій державі, зокрема, від органів пенсійного забезпечення російської федерації».

Окрім цього, інформація, що пенсіонер не одержує / одержує виплати від країни-агресора, надається під час сеансу відеоконференцз'язку як відповідь на запитання працівника Пенсійного фонду України.

Людина, яка тимчасово перебуває за кордоном, може надіслати поштовим відправленням / поштовим відправленням з оголошеною цінністю на адресу територіального органу Пенсійного фонду України, де вона перебуває на обліку як одержувач виплат, таке повідомлення, зазначивши необхідну інформацію в заяві про призначення, поновлення / продовження виплати пенсії (щомісячного довічного грошового утримання), страхових виплат та надіслати її разом із посвідченням про перебування особи в живих і додатковими документами.

5 способів проходження ідентифікації

САМОВІЛЬНЕ ЗАЛИШЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ: ЯКА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА ПОРЯДОК ПОВЕРНЕННЯ

Волинський обласний ТЦК нагадав про правові наслідки щодо самовільного залишення військової частини.

Самовільне залишення військової частини — це залишення військовослужбовцем місця служби або військової частини без дозволу командування та неповнення у встановлений строк.

Залежно від тривалості відсутності, обставин та наявності умислу, такі

дії можуть тягнути за собою:

- дисциплінарну відповідальність;
- адміністративну відповідальність;
- кримінальну відповідальність відповідно до Кримінального кодексу України.

Під час дії воєнного стану відповідальність за такі правопорушення є посиленою.

Відповідальність за самовільне залишення

військової частини визнається чинним законодавством України та залежить від:

- строку відсутності військовослужбовця;
- наявності або відсутності поважних причин;
- обставин вчинення правопорушення;
- наміру ухилення від проходження військової служби.

У разі встановлення наміру повністю ухилитися від військової служби дії можуть бути квалі-

фіковані як дезертирство.

Порядок дій у разі СЗЧ

У випадку самовільного залишення військової частини рекомендовано:

1. Якнайшвидше добровільно прибути до військової частини або іншого визначеного органу військового управління.
2. Повідомити командування про намір продовжувати проходження військової служби.
3. Надати письмові

пояснення щодо причин та обставин відсутності.

4. Скористатися правом на правову допомогу відповідно до законодавства України.

Важливо:

- Кожен випадок самовільного залишення військової частини розглядається індивідуально, з урахуванням усіх обставин.
- Наявність документально підтверджених причин може бути врахована як пом'якшувальна

обставина.

• Ухилення від повернення до військової служби погіршує правове становище військовослужбовця.

«Своєчасне добровільне повернення, відкритий діалог з командуванням та дотримання правових процедур дозволяють вирішувати ситуацію в межах чинного законодавства України», - додали у ТЦК.

ДИТЯЧІ ВИПЛАТИ З 01 СІЧНЯ 2026 РОКУ

З 1 січня 2026 року в Україні набрав чинності новий Закон, ухвалений 5 листопада 2025 року, «Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки сімей з дітьми та створення умов, які сприяють поєднанню материнства (батьківства) з професійною діяльністю» №4681-IX, який суттєво оновив систему державної підтримки сімей з дітьми і передбачає як підвищення вже існуючих дитячих виплат, так і запровадження абсолютно нових видів державної допомоги на дітей.

Відтак з 01 січня 2026 року розмір одноразової допомоги при народженні першої та кожної наступної дитини збільшено до 50 тисяч гривень.

Право на отримання цієї допомоги має один із батьків або опікун, з яким дитина, яка народилась після 31 грудня 2025 року, постійно проживає та який подав заяву про призначення такої допомоги.

Зазначена допомога призначається на підставі заяви, до якої додаються свідоцтво про народження дитини або рішення про встановлення опіки, а також документ, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України. Заяву необхідно подати до спливу 12 місяців з дня народження дитини.

При цьому допомога на дітей, народжених до 31 грудня 2025 року включно, надається відповідно до Порядку призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми, затвердженого постановою КМУ від 27 грудня 2001 року, у розмірі 41 280 гривень – до повного завершення виплат і виплачувався частинами – 10 320 гривень одноразово, а решта суми – рівними частинами протягом 36 місяців.

Також запроваджено нові види державної підтримки для сімей з дітьми: допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею одного року та допомогу «ЄЯсла» для батьків, які виходять на роботу після досягнення дитиною одного року до досягнення дитиною трьох років.

Право на допомогу для догляду за дитиною до досягнення нею одного року має мати або інший законний представник дитини, який фактично доглядає за дитиною. Водночас вона не призначається прийомним батькам, батькам-вихователям та представникам закладів, що виконують функції опікунів або піклувальників.

Допомога призначається за заявою з наступного дня після закінчення відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами або після завершення відпо-

відних виплат, і виплачується до досягнення дитиною одного року.

Розмір цієї допомоги у 2026 році становить 7 тисяч гривень на місяць та 10,5 тисяч гривень – у разі догляду за дитиною з інвалідністю.

Важливо! Право на зазначені виплати також мають батьки дітей, яким станом на 31 грудня 2025 року ще не виповнився один рік. Для цього необхідно подати заяву до Пенсійного фонду не пізніше ніж протягом одного місяця з дня, коли дитині виповниться рік. Водночас допомога призначається включно по місяць досягнення дитиною однорічного віку.

З 01 січня 2026 року запроваджено новий вид державної підтримки «ЄЯсла».

Це державна фінансова допомога, яка дає змогу батькам частково оплатити догляд за дитиною, зокрема послуги яслей, няні чи приватного дитячого садка.

Право на допомогу для догляду за дитиною «ЄЯсла» має мати або інший законний представник дитини (крім прийомних батьків, батьків-вихователів, представників закладів, які виконують функції опікунів чи піклувальників), які фактично здійснювали догляд за дитиною та приступили до

роботи у режимі повного робочого часу.

Зазначена допомога призначається за заявою з місяця, наступного після досягнення дитиною одного року, і виплачується до досягнення нею трирічного віку. Її розмір у 2026 році становить 8 тисяч гривень на місяць, а у разі догляду за дитиною з інвалідністю – 12 тисяч гривень.

Для призначення допомоги «ЄЯсла» до заяви, окрім свідоцтва про народження дитини або рішення про встановлення опіки, а також документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України, необхідно додати копію або витяг з наказу про вихід заявника на роботу у режимі повного робочого часу.

Важливо! Кошти можна використати виключно на офіційні послуги догляду за дитиною, які надаються суб'єктами з

відповідними видами діяльності. Обов'язковою умовою є укладання офіційного договору з надавачем послуг. Водночас державні та комунальні заклади дошкільної освіти не мають права надавати платні послуги своїм вихованцям під час, у межах чи на заміну виконання освітньої програми.

У разі якщо на 1 січня 2026 року дитині не виповнилося три роки, мати або інший законний представник дитини (крім прийомних батьків, батьків-вихователів та представників закладів, які виконують функції опікунів чи піклувальників), які фактично здійснювали догляд за дитиною до досягнення нею однорічного віку та приступили до роботи у режимі повного робочого часу, має право з цієї дати отримувати допомогу для догляду за дитиною «ЄЯсла».

Виплата допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею одного року та допомоги «ЄЯсла» здійснюється на поточний рахунок зі спеціальним режимом використання, до якого емітовано електронний платіжний засіб «Дія.Картка», відкритий в уповноваженому банку.

Призначення усіх видів допомог здійснюється виключно на підставі заяви. Таку заяву подають до Пенсійного фонду України у паперовій або електронній формі (за технічної можливості).

За інформацією ПФУ

АНОНС!

ЧИТАЙТЕ В НАСТУПНОМУ НОМЕРІ:

- ✓ **ТРУДОВІ ГАРАНТІЇ ВЕТЕРАНІВ ТА ЧЛЕНІВ СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ**
(Трудові гарантії ветеранів та членів сімей загиблих (померлих) захисників та захисниць України)
- ✓ **ДЕКЛАРУВАННЯ ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ**
(Хто з військовослужбовців обов'язково має подати декларацію у 2026 році і коли кінцевий термін подачі)
- ✓ **НЕРУХОМІСТЬ: ДАРУВАТИ ЧИ ЗАПОВІДАТИ?**
(Що краще та які відмінності між даруванням та заповітом)

БЕЗОПЛАТНА ПРАВНИЧА ДОПОМОГА

Отримати юридичну консультацію або правову допомогу можна за наступними контактами:

телефон: 0 800 213 103
e-mail: info@legalaids.gov.ua

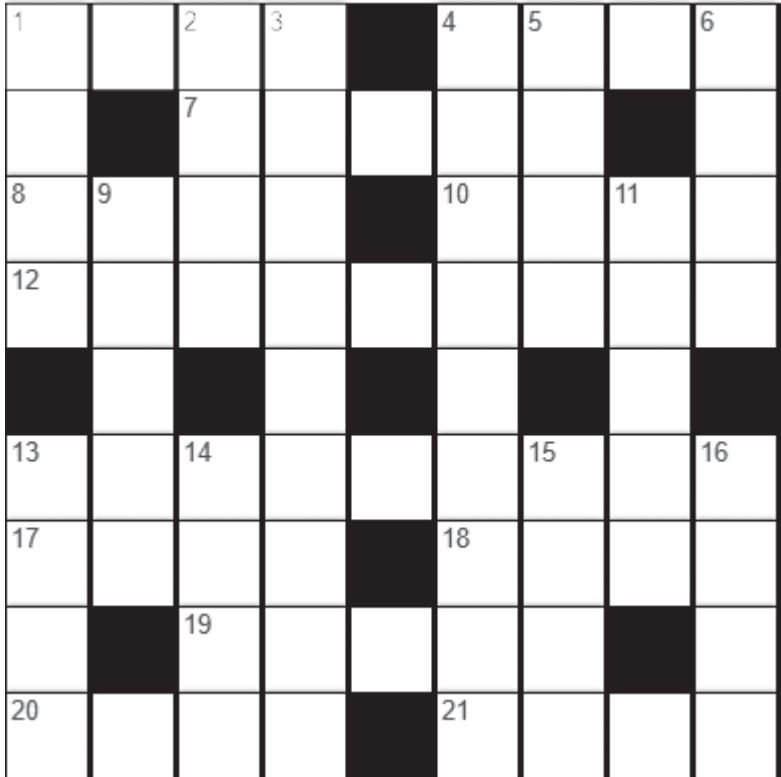

ПЕРЕДПЛАТА - 2026

НА ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВУ ГАЗЕТУ «ПОРАДИ ЮРИСТА»

Шановні читачі!
Якщо ви хочете знати свої права та вміти їх відстоювати, знайти відповіді на актуальні питання, бути в курсі змін законодавства, а також читати ексклюзивні інтерв'ю з українськими правниками, політиками, експертами, волонтерами та захисниками, оформіть передплату на газету у поштових відділеннях за каталогом видань «ПРЕСА ПОШТОЮ»

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС ГАЗЕТИ - 49801

- По горизонталі:**
1. Адміністративно-територіальна одиниця у Давній Русі, яка виникла внаслідок поділу більших князівств — Галицько-Волинського, Чернігівського та інших, що було узаконено на княжому з'їзді в Любечі 1097 року.
4. Найменша кількість хімічного елемента, що складається з ядра й електронів.
7. Струнний ударно-клавішний музичний інструмент з горизонтально розташованими струнами й корпусом крилоподібної форми.
8. Трубочка, зроблена зі стовбура бузини або іншого дерева, що використовується при змотуванні ниток у клубок.
10. Позасистемна одиниця концентрації радіоактивних речовин.
12. Закодоване повідомлення.
13. Личинка безхвостих земноводних, що живе у воді, має зябра і хвіст, але не має кінцівок.
17. Частина, відділена, відбита або відрізана від чогось.
18. Живіт, утроба як символ материнства.
19. Південне вічнозелене цитрусове дерево, яке дає їстівні плоди.
20. Червона рідина, яка, циркулюючи в замкнутій кровоносній системі організму, забезпечує живлення його клітин і обмін речовин у ньому.
21. Значне підвищення над навколишньою місцевістю або серед інших підвищень.

- По вертикалі:**
1. Плоди абрикоси, висушені з кісточкою.
2. Популярне у 1 ст. до н. е. ім'я, а також прізвище, яким користувалися декілька царів Юдейської провінції Римської імперії.
3. Самохідна машина для пересування вагонів по залізничних рейках.
4. Фахівець з алергології.
5. Глибока, суцільна темрява.
6. Вираз обличчя.
9. Здатність людини мислити, відображати і пізнавати об'єктивну дійсність.
11. Підвищення в церкві перед так званими царськими вратами, з якого виголошуються проповіді.
13. Ніщо, дурниця.
14. Група оптичних явищ в атмосфері, що виникають внаслідок заломлення світла у кристаликах льоду, з яких складаються перисті хмари, тумани.
15. Написаний у жанрі жахів роман американського письменника Стівена Кінга, уперше опублікований у 1986 році видавництвом «Viking Press».
16. Пневматичний музичний інструмент, подібний до волинки.

По горизонталі: 1. Хвіст 4. Атом 7. Рояль 8. Юрок 10. Ема 12. Кодовога 13. Пугавок 17. Шмат 18. Лото 19. Личин 20. Крок 21. Гора
По вертикалі: 1. Хвіст 4. Атом 7. Рояль 8. Юрок 10. Ема 12. Кодовога 13. Пугавок 17. Шмат 18. Лото 19. Личин 20. Крок 21. Гора

2026 р. Всеукраїнська інформаційно-правова газета
Свідоцтво KB 23224-13064ПР від 22.03.2018р. Ідентифікатор медіа - R30-03093
Засновник: ТОВ «Редакція газети «ПОРАДИ ЮРИСТА» (ЄДРПОУ 41861792)
Телефон редакції: +38 (050) 692-13-30, e-mail: porady_urista@ukr.net

Головний редактор Закутайло О. П. Заст. Головного редактора Закутайло С. О.
Керівник проекту Бортнік Р. О.

Газета виходить 1 раз на місяць. Тираж - 1000 прим.
Віддруковано в друкарні «Від і До». Адреса: м. Чернівці, вул. Заводська 37 - В.
Тел 0503763347. Замовлення № 68

Відповідальність за точність і достовірність інформації несе автор.
За точність та зміст реклами – рекламодавці.
За якість друку відповідає друкарня.

Редакція не завжди поділяє точку зору автора публікації. Редакція залишає за собою право редагувати матеріал.
При використанні публікацій газети «Поради юриста» посилання на газету обов'язкове.
Матеріали друкуються українською мовою.

ЩЕ БІЛЬШЕ КОРИСНОЇ ТА
АКТУАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЧИТАЙТЕ НА
ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВОМУ ПОРТАЛІ
«ПОРАДИ ЮРИСТА»

WWW.PORADY.ORG.UA

ПОРАДИ ЮРИСТА

9 786177 228478